

*Předseda představenstva
Družstevní Asociace České republiky
Ing. Vít Vaníček*

**Stanovisko Družstevní Asociace ČR
k Programovému prohlášení Vlády ČR
a Koaliční smlouvě ODS, TOP 09 a Věcí veřejných**

Družstevní Asociace České republiky (DA ČR) je střešovým orgánem českého družstevnictví, reprezentuje a hájí zájmy 1 298 družstev organizovaných v jednotlivých sektorových svazech. Jejími členy jsou Svaz českých a moravských bytových družstev (SČMBD), Svaz českých a moravských spotřebních družstev (SČMSD), Svaz českých a moravských výrobních družstev (SČMVD) a Zemědělský svaz České republiky (ZS ČR), které ve svých řadách sdružují více než osm set tisíc členů družstev a v rámci svých aktivit vytvářejí rámcově 60 000 pracovních míst. DA ČR zastupuje zájmy českého družstevního sektoru nejenom ve vztahu ke státní administrativě a politické reprezentaci ČR, ale i ve vztahu k mezinárodním družstevním i nedružstevním strukturám vládních či nevládních organizací.

Usnesením Vlády ČR č. 1072 z 3. listopadu 2004 působí DA ČR podle Legislativních pravidel vlády jako oficiální připomínkové místo ve věcech týkajících se družstevnictví. Tato skutečnost však není zpracovateli legislativních návrhů vždy respektována.

Družstevnictví je orgány Evropské unie vnímáno a jednoznačně podporováno jako alternativní, nicméně zcela plnohodnotná, forma podnikání. Podpora rozvoje družstevnictví v zemích Evropské unie je zohledněna v celé řadě komunitárních dokumentů, z nichž za účelné považujeme zmínit alespoň **Sdělení Komise EU COM (2004) 18 z 23. února 2004 o Podpoře družstevních společností v Evropě** adresované Radě, Evropskému parlamentu, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Sdělení Komise se ve svém čl. 1.2. odvolává na Doporučení 193 Mezinárodní organizace práce, které vnímá jako významný počín k podpoře rozvoje družstevnictví i v tehdejších kandidátských zemích. V čl. 3.2.2. v Opatření 9 pak Evropská komise výslovně trvá na tom, aby všechny členské země EU **informovaly Komisi** a své partnery o přípravě právních norem týkajících se oblasti družstevnictví, **a to ještě před oficiálním přijetím textu připravované normy**. Smyslem obsahu sdělení je navodit v členských zemích EU takové podmínky pro činnost družstev, které by družstva stavěly do naprosto rovnoprávného postavení, srovnatelného s podmínkami pro podnikatelské subjekty ostatních právních forem.

Naplnění obsahu shora citovaného Sdělení Komise však od vlád členských států EU vyžaduje vůbec vnímat existenci družstevního sektoru a tuto specifickou formu podnikání. Programové prohlášení Vlády ČR a Koaliční smlouva jsou sice dokumenty poměrně obsáhlé, mající však spíše proklamativní a obecný charakter. Skutečností zůstává, že v nich není pregnantně vůbec zmíněna problematika družstevnictví a význam družstevního sektoru. Jakoby neexistoval či nebyl hoden pozornosti nové státní administrativy. Lze přitom snadno

doložit, že družstevní podnikání prolíná téměř všemi oblastmi hospodářského života společnosti a družstva v mnoha případech dosahují pozoruhodných ekonomických výsledků. To není otázka pouze českých družstev, ale konkurenceschopnost a výkonnost družstevních podniků by bylo možno doložit i na mezinárodní úrovni v evropském i celosvětovém měřítku. Významnou skutečností je fakt, že družstva jsou největším zaměstnavatelem osob se zdravotním postižením a výrazně tak přispívají k jejich profesnímu a sociálnímu začleňování do života společnosti. Přehlédnout nelze ani významnou roli bytových družstev, která v minulých letech zabezpečila výstavbu 800 000 bytů a rovněž je třeba připomenout skutečnost, že spotřební družstevnictví je největším českým maloobchodním řetězcem. Zcela zásadní význam mají i družstva v zemědělství, především pak družstva odbytová, která jsou i na úrovni EU aktuálně vnímána jako jeden z mála nástrojů posílení postavení zemědělských producentů ve výrobní vertikále“.

DA ČR si je vědoma nezbytnosti úsporných opatření a je připravena se podílet na řešení věcných a legislativních problémů vyplývajících z Programového prohlášení Vlády ČR, ale současně považuje za nezbytné zdůraznit nutnost podpory specifík družstevnictví, tak jak to např. činí Mezinárodní družstevní svaz (MDS) zastupující 248 členských organizací z 92 zemí, stejně jako Organizace spojených národů, která mj. svou rezolucí A/RES/64/136 přijatou 18. prosince 2009 na svém 64. zasedání Valného shromáždění vyhlásila **rok 2012 Mezinárodním rokem družstev**.

Považujeme za nezbytné zdůraznit, že nám nejde o upřednostňování jedné z forem podnikání – podnikání družstevní - ale pouze o jeho uznání, respektování a vytváření příznivých podmínek pro rozvoj všech jeho sektorů. Z tohoto pohledu bychom velmi uvítali opětovné zřízení Rady vlády pro družstevnictví, vytvořené usnesením Vlády ČR č. 675 ze dne 31. května 2006 a následně zrušené vládním usnesením č. 1008 z 20. září 2006. Vytvoření takového poradního orgánu Vlády ČR by plně odpovídalo nejenom významu družstevního sektoru a jeho roli v ekonomice státu, ale bylo by i naplněním obsahu shora citovaného sdělení Komise EU z r. 2004, jakož i obsahu dalších mezinárodních dokumentů.

Smyslem prezentace Stanoviska DA k Programovému prohlášení Vlády ČR a ke Koaliční smlouvě je snaha upozornit na existenci sektoru družstevního podnikání, obrátit k němu pozornost jak představitelů státní administrativy, politické reprezentace poslanců a senátorů, tak i široké laické i odborné veřejnosti. S touto snahou i úzce souvisí úsilí o vytváření příznivých podmínek pro rozvoj celého družstevního sektoru a zlepšení jeho postavení v ČR.

V Praze dne 1. prosince 2010

